หลักเกณฑ์การสำรวจ
โครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทย
Corporate Governance Report of Thai Listed Companies

1. ความเป็นมาของโครงการ

โครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนเริ่มขึ้นในปี 2544 โดยใช้ชื่อในครั้งแรกว่า **Baselining Corporate Governance Practices of Thai Listed Companies** อันเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้ผลจากการสำรวจตามโครงการเป็นพื้นฐานในการติดตามและวัดผลการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการในประเทศไทยเปรียบเทียบกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล โดยในปีแรกทางสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ได้รับความร่วมมือจากบริษัทที่ปรึกษา **McKinsey & Company** ในการพัฒนาหลักเกณฑ์ในการสำรวจและประเมินผล รวมถึงได้รับการสนับสนุนทางการเงินในการดำเนินโครงการจาก **ธนาคารโลก (World Bank)** ซึ่งทางสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ได้นำผลจากการประเมินตามโครงการดังกล่าวจัดพิมพ์เผยแพร่ในรายงาน **Strengthening Corporate Governance Practices of Thai Listed Companies**

ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามพัฒนาการของบริษัทไทย โดยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจาก**ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**และ**สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.** ที่เล็งเห็นความสำคัญของโครงการและให้การสนับสนุนทางการเงินภายหลังจากความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคารโลกสิ้นสุดลงในปี 2545 ซึ่งผลสำรวจที่จัดทำขึ้นได้รับการพิมพ์เผยแพร่ในรายงาน **Corporate Governance Report of Thai Listed Companies** โดยมีรายงานที่จัดพิมพ์แล้วนับตั้งแต่ปี 2544 ถึงปี 2562 รวมเป็นจำนวน 17 ฉบับ และรายงานดังกล่าวได้รับการยอมรับจาก**คณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติ**ว่าจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในบริษัทไทย คณะกรรมการฯ จึงได้มีมติสนับสนุนให้ IOD ดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

ในการดำเนินโครงการ เพื่อให้หลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้ในการสำรวจมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และสามารถใช้ชี้วัดการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการสถาบันฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการ (Steering Committee) ประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดทุน เพื่อให้ข้อเสนอแนะและพิจารณาหลักเกณฑ์การสำรวจ แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลสำรวจและการจัดทำรายงาน ตลอดจนแนวทางการประกาศผลสำรวจในภาพรวม ซึ่งในระยะที่ผ่านมาได้มีการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านการกำกับดูแลกิจการอยู่เป็นระยะ ซึ่งในปี 2556 คณะกรรมการโครงการได้พิจารณาปรับเพิ่มหลักเกณฑ์ของโครงการใหม่เพื่อให้

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินของโครงการ ASEAN CG Scorecard โดยนำหลักเกณฑ์นี้มาใช้ประเมินในปี 2557 นอกจากนี้สถาบันฯ ยังได้จัดสัมมนานำเสนอผลสำรวจรวมทั้งประกาศรายชื่อบริษัทที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่ดีให้สังคมได้รับทราบมาโดยตลอด

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

ในการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนของไทยนับแต่ปี 2544 มุ่งหวังให้มีการสำรวจและวัดผลการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากล รวมถึงวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยในภาพรวม เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการของบริษัทไทย ในขณะที่บริษัทจดทะเบียนก็สามารถนำผลการศึกษาตามโครงการดังกล่าวไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติของตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไปได้ รวมทั้งยังสามารถใช้บริการจากสถาบันฯ ในการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลเฉพาะบริษัทได้อีกด้วย

3. บริษัทที่ทำการสำรวจ

ในช่วงสองปีแรกของโครงการคือปี 2544 และ 2545 ทางสถาบันฯ ได้มุ่งเน้นการสำรวจเฉพาะบริษัทจดทะเบียนที่มีขนาดใหญ่ที่สุด 100 และ 200 อันดับแรกนับจากมูลค่าหุ้นตามราคาตลาด (Market Capitalization) ตามลำดับ จนกระทั่งตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา ที่สถาบันฯ ได้ทำการสำรวจบริษัทจดทะเบียนทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยมีจำนวนบริษัทที่ทำการสำรวจเพิ่มขึ้นโดยลำดับดังนี้

จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่ทำการสำรวจการกำกับดูแลกิจการ ระหว่างปี 2544-2562*

ปี	2544	2545	2546	2548	2549	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
จำนวนบริษัท	133	234	337	371	402	448	290	480	497	513	526	550	588	601	620	657	**677**

* งดเว้นการสำรวจในปี 2547 และ 2550 เพื่อทบทวนหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ส่วนปี 2552 เป็นปีที่อยู่ระหว่างการศึกษาการปรับหลักเกณฑ์ จึงทำการสำรวจเฉพาะกลุ่ม

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

4. บริษัทที่ไม่ได้ทำการสำรวจ

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะได้รับการประเมินตามโครงการ CGR **ยกเว้น**

1. บริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ
2. บริษัทที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน
3. บริษัทที่ไม่จัดการประชุมผู้ถือหุ้นในปีที่ทำการสำรวจ
4. บริษัทหรือกรรมการบริษัทใดที่สำนักงาน ก.ล.ต. เปรียบเทียบปรับ หรือกล่าวโทษ ในเรื่องดังต่อไปนี้ จะไม่ได้รับการประเมินในโครงการ CGR เป็นเวลา 2 ปี
   (1) กระทำการ หรือละเว้นกระทำการโดยไม่สุจริต หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการทำธุรกรรมของบริษัทหรือบริษัทย่อย และเป็นเหตุให้บริษัทหรือ ผู้ถือหุ้นได้รับความเสียหาย หรือเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลอื่นได้รับประโยชน์โดยมิชอบ หรือ
   (2) เปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อมูล หรือข้อความเกี่ยวกับบริษัท หรือบริษัทย่อยอันเป็นเท็จที่อาจทำให้สำคัญผิด หรือโดยปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือ
   (3) มีการกระทำอันไม่เป็นธรรมหรือการเอาเปรียบผู้ลงทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

   ทั้งนี้ สำหรับข้อยกเว้น 4 นั้น จะมีแนวพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

   - หากกรรมการถูกเปรียบเทียบหรือถูกกล่าวโทษจากกรณีของบริษัทจดทะเบียนใด ก็จะไม่ประเมินบริษัทจดทะเบียนนั้นเท่านั้น
   - หากกรรมการที่ถูกเปรียบเทียบปรับหรือถูกกล่าวโทษลาออกจากการเป็นกรรมการในบริษัทจดทะเบียนที่ตนมีปัญหาแล้ว บริษัทจดทะเบียนนั้น ยังคงได้รับการประเมินตามปกติ

5. บริษัทหรือกรรมการใดหรือผู้บริหารใดที่ถูกหน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับกิจการนั้น ๆ ชี้มูลความผิดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบจะไม่ได้รับการประเมินในโครงการ CGR เป็นเวลา 2 ปี

กรณีข้างต้นทั้งหมดจะพิจารณาตั้งแต่เดือน ม.ค. ของปีก่อนปีที่ทำการสำรวจจนถึงวันที่ประกาศผลของปีที่ทำการสำรวจ

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

5. วิธีการสำรวจ

เนื่องจากการสำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนตามโครงการนี้ เป็นการสำรวจและประเมินบริษัทจดทะเบียนพร้อมกันเป็นจำนวนมากภายในระยะเวลาที่จำกัด ทางสถาบันฯ จึงได้มุ่งเน้นให้**การสำรวจและให้คะแนนตามโครงการกระทำโดยอาศัยข้อมูลที่บริษัทมีการเปิดเผยต่อสาธารณะ และข่าว/ข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(ตลท.) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์(ก.ล.ต.) เกี่ยวกับบริษัทตั้งแต่เดือน ม.ค. ของปีก่อนปีที่ทำการสำรวจจนถึงวันที่ประกาศผลของปีที่ทำการสำรวจเท่านั้น ดังนั้นการสำรวจและประเมินนี้จึงไม่ได้สะท้อนข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกิดขึ้นหลังระยะเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าการเก็บรวบรวมข้อมูล การให้คะแนนและประมวลผลรวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลตามโครงการนี้ จะได้ทำอย่างรอบคอบระมัดระวัง แต่ทางสถาบันฯ ไม่รับรองความถูกต้องของข้อมูลที่นำเสนอ และไม่รับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไปใช้ในทางใด ๆ ทั้งสิ้น และทางสถาบันฯ ขอสงวนสิทธิในการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ในการพิจารณา โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า**

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ผลสำรวจการกำกับดูแลกิจการตามโครงการนี้ สะท้อนให้เห็นพัฒนาการของการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนไทยอย่างชัดเจนมากที่สุด ทางสถาบันฯ จึงขอสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการในเอกสารเผยแพร่ขององค์กร หรือเว็บไซต์ รวมทั้งช่องทางต่างๆให้มากที่สุด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท ทั้งในแง่ของการมีผลการประเมินที่ดีขึ้น รวมถึงเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน นักวิเคราะห์ และผู้ที่สนใจ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นที่มีต่อบริษัทมากยิ่งขึ้น

6. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

สืบเนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการที่ต้องการวัดผลการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนไทยเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากล ดังนั้น หลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาตามโครงการนี้จึงได้รับการพัฒนาขึ้น โดยอาศัยหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของกลุ่มประเทศ OECD (OECD Principles of Corporate Governance) ซึ่งเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับ และถูกนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาหลักการกำกับดูแลกิจการของประเทศต่างๆ รวมทั้งหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นกรอบในการพิจารณา โดยแบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น (Rights of Shareholders)
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Treatment of Shareholders)
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (Roles of Stakeholders)
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Board Responsibilities)

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

โดยในแต่ละหมวดจะมีเกณฑ์ชี้วัดและประเมินการปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว โดยมุ่งเน้นเครื่องมือชี้วัดที่เป็นรูปธรรมและสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ โดยพยายามหลีกเลี่ยงตัวชี้วัดที่เป็นนามธรรมหรือต้องใช้ความรู้สึกในการตัดสิน ซึ่งอาจเกิดการลำเอียงได้ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การประเมินดังกล่าวได้มีการทบทวนและพิจารณาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องภายหลังจากที่บริษัทที่ปรึกษา McKinsey & Company ได้ช่วยพัฒนาขึ้นในปีแรก โดยมีจำนวนหลักเกณฑ์และการให้น้ำหนักในแต่ละหมวดเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละปี ดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

จำนวนหลักเกณฑ์และน้ำหนักที่ใช้ในการประเมิน ปี 2562 – 2563

หัวข้อ	หลักเกณฑ์การประเมิน (ข้อ)		น้ำหนัก(%)	
	2562	2563	2562	2563
1. สิทธิของผู้ถือหุ้น	32	32	15	15
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน	19	19	10	10
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	29	29	20	20
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	53	53	20	20
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	108	108	35	35
รวม	**241**	**241**	**100**	**100**

7. การประกาศผล

เนื่องด้วยผลโครงการ CGR ในปัจจุบันถูกนำไปใช้ประกอบการพิจารณาการลงทุนของนักลงทุนมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้ข้อมูล CGR พิจารณาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน โครงการจึงเห็นควรให้มีแนวปฏิบัติในการประกาศผลโครงการ CGR โดยให้มีผลตั้งแต่การประกาศผลประจำปี 2560 เป็นต้นไป ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

7.1 เหตุแห่งการพิจารณาไม่ประกาศผลประเมิน CGR ของบริษัทจดทะเบียน

7.1.1 กรณีที่บริษัทจดทะเบียนปฏิบัติฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดอย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุให้หลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนนั้นถูกขึ้นเครื่องหมาย SP

7.1.2 กรณีที่บริษัทจดทะเบียนไม่นำส่งงบการเงินให้ตลาดหลักทรัพย์ภายในระยะเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด โดยไม่มีเหตุจำเป็นและสมควร จนเป็นเหตุให้หลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนนั้นถูกขึ้นเครื่องหมาย SP

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

7.1.3 กรณีที่บริษัทจดทะเบียนถูกตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดเผยการตำหนิต่อสาธารณชน (Public Reprimand)

7.1.4 กรณีที่บริษัทจดทะเบียนถูกตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดเผยข่าวที่ต้องการเตือน (alert) ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป เนื่องจากมีข้อมูลสำคัญที่ควรพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจลงทุนหรือตัดสินใจใช้สิทธิใช้เสียงในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัท

7.1.5 บริษัทหรือกรรมการใดหรือผู้บริหารใดที่ถูกหน่วยงานทางการหรือหน่วยงานที่มีลักษณะทำนองเดียวกันในประเทศไทย เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) เป็นต้น หรือในต่างประเทศ เช่น Serious Fraud Office (United Kingdom) United State Department of Justice ก.ล.ต. ในต่างประเทศ เป็นต้น ระบุว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีทุจริต คอร์รัปชัน ทั้งนี้คณะกรรมการโครงการจะใช้ดุลพินิจเพื่อให้ความเป็นธรรมและตามหลักนิติธรรม

กรณีข้างต้นทั้งหมดจะพิจารณาตั้งแต่เดือน ม.ค. ของปีก่อนปีที่ทำการสำรวจจนถึงวันที่ประกาศผลของปีที่ทำการสำรวจ

7.2 การประกาศผล

7.2.1 ระบุเครื่องหมาย * เหนือชื่อย่อหลักทรัพย์ที่ได้รับการประกาศผล สำหรับบริษัทหรือกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัทใดที่มีข่าวด้านการกำกับดูแลกิจการ เช่น การกระทำผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ การทุจริต คอร์รัปชัน เป็นต้น ซึ่งการใช้ข้อมูล CGR ควรตระหนักถึงข่าวดังกล่าวประกอบด้วย

ทั้งนี้เครื่องหมาย * จะยังคงแสดงไว้จนกว่าการประกาศผลครั้งถัดไป เว้นแต่คณะกรรมการโครงการจะมีความเห็นเป็นอื่น ซึ่งอาจรวมถึงการขยายเวลาการแสดงเครื่องหมาย * ด้วย

7.2.2 หมายเหตุประกอบการประกาศผล

หากปรากฏภายหลังจากวันประกาศผลว่า บริษัทหรือกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัทใดที่ได้รับการประกาศผลมีข่าวด้านการกำกับดูแลกิจการ เช่น การกระทำผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์ การทุจริต คอร์รัปชัน เป็นต้น สมาคมฯ จะทำการแจ้งในเอกสารประชาสัมพันธ์โครงการตามที่ปรากฏบนเว็บไซต์ของสมาคมฯ และดำเนินการจัดทำหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศ ไทย สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ เป็นต้น เพื่อทราบ

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

ในการแสดงผลรายบริษัท คณะกรรมการโครงการฯ ได้จัดกลุ่มบริษัทที่ทำการสำรวจเป็น 6 กลุ่มตามช่วงคะแนนที่ได้รับ และใช้จำนวนตราสัญลักษณ์ของคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติแสดงผลคะแนนในแต่ละระดับ ดังแสดงในตาราง

ช่วงคะแนน	สัญลักษณ์	ความหมาย
90- 100		ดีเลิศ (Excellent)
80 - 89		ดีมาก (Very Good)
70 - 79		ดี (Good)
60 - 69		ดีพอใช้ (Satisfactory)
50 - 59		ผ่าน (Pass)
ต่ำกว่า 50	-	N/A

8. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

เนื่องจากโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการนี้เป็นการประเมินในมุมมองของบุคคลภายนอกที่ได้รับข้อมูลข่าวสารของบริษัทจดทะเบียนที่เปิดเผยต่อสาธารณะผ่านทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตลอดจนสื่อต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่สนใจลงทุน และผู้ถือหุ้น ดังนั้น แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินจึงประกอบด้วย

1. รายงานประจำปีของบริษัท
2. แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1)
3. หนังสือนัดประชุมและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
4. ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่เผยแพร่ผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ และ สำนักงาน ก.ล.ต.
5. ข้อมูลอื่นๆ ที่เปิดเผยต่อสาธารณะเช่น เว็บไซต์บริษัท ฯลฯ

โดยข้อมูลข้างต้น **ต้องเป็นเอกสารที่บริษัทเผยแพร่สู่สาธารณชน โดยอยู่บนเว็บไซต์ของบริษัท** ทั้งนี้ ควรจัดทำเอกสารของบริษัททั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้กล่าวถึงการคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิในเรื่องต่างๆ ที่ตนเองสมควรได้รับ ดังนั้น หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาในหมวดนี้จึงพิจารณาถึงแนวปฏิบัติของบริษัทเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้นในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
1. บริษัทได้ให้สิทธิอื่นแก่ผู้ถือหุ้นนอกเหนือจากสิทธิในการลงคะแนนเสียงหรือไม่	นอกเหนือจากสิทธิในการลงคะแนนเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นควรได้รับสิทธิที่เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอื่นๆ ได้แก่ สิทธิการได้รับส่วนแบ่งในผลกำไร/เงินปันผลอย่างเท่าเทียมกัน สิทธิในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมในการรับซื้อหุ้นคืนโดยบริษัท เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปเป็นเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดอยู่แล้ว
2. ค่าตอบแทนกรรมการบริษัททุกรูปแบบได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นเป็นประจำทุกปีหรือไม่	ผู้ถือหุ้นควรมีสิทธิในการพิจารณาค่าตอบแทนของกรรมการทุกรูปแบบ โดยบริษัทควรนำเสนอค่าตอบแทนกรรมการทุกรูปแบบได้แก่ ค่าตอบแทนประจำ เบี้ยประชุม โบนัส/บำเหน็จ และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติเป็นประจำทุกปี (หากไม่มีสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ควรระบุว่า ไม่มี)
3. ในการเสนอวาระค่าตอบแทนกรรมการให้ผู้ถือหุ้นพิจารณามีการนำเสนอนโยบาย วิธีการ หลักเกณฑ์ ในการให้ค่าตอบแทนสำหรับกรรมการแต่ละตำแหน่งหรือไม่อย่างไร	ในการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ ควรมีการนำเสนอถึง (1)นโยบายในการกำหนดค่าตอบแทน รวมทั้งหลักเกณฑ์การให้ค่าตอบแทนสำหรับกรรมการแต่ละตำแหน่ง และ (2)นำเสนอถึงจำนวนเงินค่าตอบแทน เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้ถือหุ้นด้วย
4. ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการ บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคลหรือไม่	บริษัทควรเสนอชื่อกรรมการให้ผู้ถือหุ้นลงคะแนนทีละคน ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเลือกกรรมการที่ต้องการได้อย่างแท้จริง

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
5. บริษัทได้เปิดเผยไว้ในรายงาน การประชุมผู้ถือหุ้นถึงการจัดให้มีผู้ตรวจสอบการนับคะแนนเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นหรือไม่	บริษัทควรจัดให้มีผู้ตรวจสอบการนับคะแนนเสียงที่เป็นอิสระในการประชุมผู้ถือหุ้น และเปิดเผยไว้ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ผู้ตรวจสอบการนับคะแนนเสียงที่เป็นอิสระ ได้แก่ ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย หน่วยงานกำกับดูแล ผู้ถือหุ้นรายย่อย และศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ เป็นต้น
6. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอวาระการประชุม หรือส่งคำถามเกี่ยวกับบริษัทล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้นได้หรือไม่	ในการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทควรมีช่องทางให้ผู้ถือหุ้นเสนอวาระที่ต้องการนำเข้าที่ประชุม หรือคำถามที่ต้องการให้ตอบในที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้ล่วงหน้า
7. บริษัทได้เปิดเผยนโยบายในการอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้น ซึ่งรวมถึงนักลงทุนสถาบันเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นหรือไม่	บริษัทควรจัดทำและเปิดเผยนโยบายในการอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้น ซึ่งรวมถึงนักลงทุนสถาบันเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น
คุณภาพของหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น **(ข้อ 8-13)**	หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นควรมีรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ดังนี้
8. บริษัทได้กำหนดวาระการประชุมผู้ถือหุ้นไว้เป็นเรื่อง ๆ อย่างชัดเจนหรือไม่	บริษัทควรกำหนดวาระการประชุมผู้ถือหุ้นไว้เป็นเรื่อง ๆ อย่างชัดเจน เช่น ในวาระเกี่ยวกับกรรมการ ได้แยกเรื่องการเลือกตั้งกรรมการและการเลือกตั้งกกรมการใหม่ออกเป็นแต่ละวาระ เป็นต้น
9. วาระพิจารณาแต่งตั้งกรรมการ มีการระบุชื่อพร้อมประวัติกรรมการที่ต้องการเสนอแต่งตั้งให้ผู้ถือหุ้นทราบหรือไม่	ใน**หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น**ในวาระแต่งตั้งกรรมการ ระบุชื่อพร้อมแนบประวัติย่อของกรรมการแต่ละคนที่เสนอแต่งตั้ง โดยมี 1.ชื่อ-นามสกุล 2. อายุ 3. ประวัติการศึกษาและประวัติการทำงาน 4. จำนวนบริษัทที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ (ต้องแยกเป็นหัวข้อบริษัทจดทะเบียน และบริษัททั่วไป) 5. หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา 6. ประเภทของกรรมการที่เสนอ (เช่น กรรมการอิสระ กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร กรรมการบริหาร) **และในกรณีเป็นการเสนอชื่อกรรมการเดิมกลับเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ต้องมี** 7. ข้อมูลการเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมา และ 8. วันที่ เดือน และปี ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการของบริษัทนี้ด้วย

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
10. วาระแต่งตั้งผู้สอบบัญชี มีการระบุชื่อผู้สอบบัญชี บริษัทที่สังกัด ประวัติหรือข้อมูลที่จะช่วยให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาความสามารถและความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี รวมทั้งค่าบริการไว้ครบถ้วนชัดเจนหรือไม่	เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถพิจารณาความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี ในหนังสือนัดประชุม ควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับ (1)ชื่อผู้สอบบัญชี บริษัทที่สังกัด (2)ประสบการณ์ความสามารถของผู้สอบบัญชี รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และ(3)ค่าบริการของผู้สอบบัญชีไว้ให้ชัดเจน
11. ในวาระอนุมัติจ่ายเงินปันผล มีการเปิดเผยนโยบายการจ่ายเงินปันผล จำนวนเงินปันผลที่เสนอจ่าย พร้อมทั้งเหตุผลและข้อมูลประกอบการพิจารณาหรือไม่	**ในการเสนอขออนุมัติจ่ายเงินปันผล** ควรแจ้ง(1)นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท (2)อัตราเงินปันผลที่เสนอจ่าย พร้อม(3)เหตุผลและข้อมูลประกอบ **ในกรณีที่เสนอให้งดจ่ายเงินปันผล**ก็ควรมี(1)นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท (2)เหตุผลและข้อมูลประกอบการพิจารณาให้ชัดเจนด้วยเช่นกัน
12. ในหนังสือนัดประชุม มีการระบุวัตถุประสงค์และเหตุผลของแต่ละวาระที่เสนอหรือไม่	ทุกวาระที่เสนอในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น ต้องมีหัวข้อที่กล่าวถึงวัตถุประสงค์และเหตุผลของแต่ละวาระไว้ให้ชัดเจน
13. ในหนังสือนัดประชุม มีการระบุความเห็นของคณะกรรมการในแต่ละวาระที่เสนอหรือไม่	ทุกวาระที่เสนอในหนังสือนัดประชุม ต้องมีความเห็นของคณะกรรมการในแต่ละวาระไว้ให้ชัดเจน
คุณภาพของรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น **(ข้อ 14-23)**	รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น ควรประกอบด้วยรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้
14. มีการบันทึกเกี่ยวกับการแจ้งวิธีการลงคะแนนและนับคะแนนให้ผู้ถือหุ้นทราบหรือไม่	ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นควรบันทึกการแจ้งวิธีการลงคะแนนและนับคะแนนให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มการประชุมตามวาระ และให้มีการใช้บัตรลงคะแนน
15. มีการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามและบันทึกคำถามคำตอบไว้หรือไม่	ประธานที่ประชุมควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามหรือเสนอความคิดเห็นในที่ประชุมผู้ถือหุ้น และให้มีการบันทึกประเด็นคำถามคำตอบไว้ในรายงานการประชุมเพื่อให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าประชุมได้รับทราบ

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
16. ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น ได้มีการบันทึกมติที่ประชุมไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งคะแนนเสียงที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียงในทุกๆ วาระที่ต้องมีการลงคะแนนเสียงหรือไม่	ในแต่ละวาระของการประชุมที่ต้องมีการลงมติของที่ประชุม บริษัทควรจัดให้มีการลงคะแนนเสียง และบันทึกมติของที่ประชุมไว้ให้ชัดเจนในรายงานการประชุม โดยมีการบันทึกจำนวนคะแนนเสียงที่ได้รับในแต่ละวาระให้ชัดเจนว่าเห็นชอบ ไม่เห็นชอบ หรืองดออกเสียงเป็นจำนวนเท่าใดในแต่ละวาระ
17. ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นมีการบันทึกรายชื่อกรรมการที่เข้าร่วมประชุมไว้หรือไม่	คณะกรรมการบริษัทมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ดังนั้นในการประชุมผู้ถือหุ้นแต่ละครั้ง กรรมการบริษัทควรเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีโอกาสซักถามปัญหาเกี่ยวกับบริษัทต่อคณะกรรมการ ดังนั้นบริษัทควรบันทึกรายชื่อพร้อมตำแหน่งของกรรมการที่เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นไว้ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อให้สามารถตรวจสอบถึงการมีส่วนร่วมของกรรมการในการประชุมผู้ถือหุ้นแต่ละครั้ง
18. บริษัทได้เปิดเผยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนนเสียงในวันทำการถัดไปจากวันประชุมผู้ถือหุ้นหรือไม่	บริษัทควรเปิดเผยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนนเสียงในวันทำการถัดไปจากวันประชุมผู้ถือหุ้น โดยอาจแจ้งเป็นจดหมายข่าวไปยังตลท. หรือเปิดเผยไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท
19. ประธานกรรมการบริษัทได้เข้าร่วมในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหรือไม่	ประธานกรรมการถือเป็นตัวแทนของคณะกรรมการทั้งคณะ ดังนั้น ประธานกรรมการควรเข้าร่วมในการประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้งเพื่อพบปะและตอบคำถามของผู้ถือหุ้น
20. ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร/กรรมการผู้จัดการ (ผู้บริหารสูงสุด) ของบริษัทได้เข้าร่วมในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นหรือไม่	ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรควรเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้ง เพื่อตอบคำถามในประเด็นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการบริษัทต่อผู้ถือหุ้นในการประชุม
การเข้าร่วมประชุมสามัญประจำปีของประธานอนุกรรมการชุดต่างๆ	ประธานอนุกรรมการ (Board Committee) ทุกคณะควรเข้าร่วมในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นทุกครั้งเพื่อตอบคำถามผู้ถือหุ้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคณะอนุกรรมการ
21. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบได้เข้าร่วมในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นหรือไม่	ประธานคณะกรรมการตรวจสอบควรเข้าร่วมในการประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้งเพื่อพบปะและตอบคำถามของผู้ถือหุ้น

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
22. ประธานคณะกรรมการค่าตอบแทนได้เข้าร่วมในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นหรือไม่	ประธานคณะกรรมการค่าตอบแทนควรเข้าร่วมในการประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้งเพื่อพบปะและตอบคำถามของผู้ถือหุ้น
23. ประธานคณะกรรมการสรรหาได้เข้าร่วมในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นหรือไม่	ประธานคณะกรรมการสรรหาควรเข้าร่วมในการประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้งเพื่อพบปะและตอบคำถามของผู้ถือหุ้น
24. บริษัทจัดประชุมผู้ถือหุ้น ณ สถานที่ที่ผู้ถือหุ้นสามารถเดินทางไปได้ง่ายหรือไม่	บริษัทควรจัดประชุมผู้ถือหุ้น ณ สถานที่ที่ผู้ถือหุ้นสามารถเดินทางไปร่วมประชุมได้ง่าย
โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทได้แสดงให้เห็นถึงการมีกลไกในการป้องกันการครอบงำกิจการดังต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร	ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีพิจารณาว่า ตลาดทุนที่ดีควรเป็นตลาดทุนที่กระบวนการในการครอบงำกิจการสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส บริษัทไม่ควรสร้างกลไกในการป้องกันการครอบงำกิจการที่จะทำให้ฝ่ายจัดการหรือผู้มีอำนาจควบคุมใช้เป็นเกราะป้องกันตนเองในกรณีที่มีการบริหารงานอย่างขาดประสิทธิภาพหรือไม่โปร่งใส
25. มีการถือหุ้นไขว้ในกลุ่มของบริษัทหรือไม่	บริษัทไม่ควรมีการถือหุ้นไขว้ในกลุ่มธุรกิจของบริษัท
26. มีโครงสร้างการถือหุ้นแบบปิรามิดในกลุ่มของบริษัทหรือไม่	บริษัทไม่ควรมีโครงสร้างการถือหุ้นแบบปิรามิดในกลุ่มธุรกิจของบริษัท
27. คณะกรรมการของบริษัทไม่มีการถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นที่ออกแล้วของบริษัทใช่หรือไม่(Bonus)	
28. บริษัทมีสัดส่วนของหุ้น free float เท่าใด	บริษัทควรมีหุ้น free float เกินกว่าร้อยละ 40 ของหุ้นที่ออกแล้วทั้งหมด หรืออย่างน้อยที่สุดควรมีมากกว่าร้อยละ 15
29. ในการประชุมสามัญ/วิสามัญผู้ถือหุ้นแต่ละครั้งได้มีการเพิ่มวาระอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุไว้ในหนังสือนัดประชุมให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติหรือไม่อย่างไร (Penalty)	ผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้ทราบถึงเรื่องที่จะมีการพิจารณาในที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมประชุมหรือไม่ รวมทั้งได้รับข้อมูลประกอบการตัดสินใจล่วงหน้าก่อนการประชุม การเพิ่มวาระอื่นๆ ที่จะต้องมีการลงมติโดยไม่ได้กำหนดไว้ในวาระการประชุมจึงไม่เป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม ดังนั้น บริษัทควรหลีกเลี่ยงการเพิ่มวาระอื่นๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าในการประชุมผู้ถือหุ้น

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
30. บริษัทได้ละเลยต่อการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกันในเรื่องการซื้อหุ้นคืนหรือไม่ (Penalty)	
31. บริษัทได้กีดกันหรือสร้างอุปสรรคในการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างกันหรือไม่ (Penalty)	
32. บริษัทได้ละเลยต่อการเปิดเผยถึงข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้น (Shareholders agreement) ที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัทหรือผู้ถือหุ้นรายอื่นหรือไม่ (Penalty)	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันต่อผู้ถือหุ้นทุกราย ซึ่งรวมถึงผู้ถือหุ้นส่วนน้อยและผู้ถือหุ้นต่างชาติ โดยผู้ถือหุ้นส่วนน้อยควรได้รับการคุ้มครองสิทธิจากการกระทำที่เป็นการเอาเปรียบไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม ดังนั้น หลักเกณฑ์การพิจารณาในหมวดนี้ จึงมุ่งเน้นแนวปฏิบัติในการคุ้มครองป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้ถือหุ้นดังกล่าว

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
1. บริษัทให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นในการออกเสียงลงคะแนนในแบบหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียงใช่หรือไม่	หุ้นประเภทเดียวกัน ควรมีสิทธิออกเสียงที่เท่าเทียมกันเท่ากับหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง
2. ในกรณีที่บริษัทมีหุ้นมากกว่าหนึ่งประเภท (One class of Share) บริษัทได้เปิดเผยถึงสิทธิในการออกเสียงของหุ้นแต่ละประเภทหรือไม่	ในกรณีที่บริษัทมีหุ้นมากกว่าหนึ่งประเภท (One class of Share) บริษัทควรเปิดเผยถึงสิทธิในการออกเสียงของหุ้นแต่ละประเภท
3. บริษัทมีกระบวนการ/ช่องทางให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยมีส่วนในการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการหรือไม่	บริษัทควรจัดให้มีกระบวนการที่จะทำให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถมีส่วนร่วมในการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ เช่น (1)จัดให้มีช่องทางสำหรับผู้ถือหุ้นในการเสนอชื่อกรรมการก่อนการประชุมสามัญประจำปี หรือ(2)มีกระบวนการที่ทำให้มั่นใจได้ว่าผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเลือกตั้งกรรมการที่เป็นอิสระเพื่อดูแลผลประโยชน์แทนตนได้
4. บริษัทมีนโยบายป้องกันการใช้ข้อมูลภายในของบริษัท และได้เผยแพร่ให้พนักงาน ผู้บริหาร และกรรมการบริษัททราบหรือไม่	บริษัทควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน และมีมาตรการที่จะสร้างความมั่นใจว่านโยบายดังกล่าวเป็นที่รับทราบและปฏิบัติตาม
5. ในกรณีที่มีการทำรายการที่เกี่ยวโยงกันที่เข้าข่ายจะต้องขออนุมัติจากผู้ถือหุ้นตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ก่อนการทำรายการ บริษัทได้มีการเปิดเผยรายละเอียดและเหตุผลของการทำรายการให้ผู้ถือหุ้นทราบ ก่อนที่จะทำรายการหรือไม่อย่างไร	ในกรณีที่มีการทำรายการที่เกี่ยวโยงกัน บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ(1)ชื่อและความสัมพันธ์ของบุคคลที่เกี่ยวโยงกัน (2)นโยบายการกำหนดราคา (3)มูลค่ารวมของรายการ รวมทั้ง(4)ความเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับรายการดังกล่าวให้ผู้ถือหุ้นทราบอย่างชัดเจน

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
6. บริษัทได้เปิดเผยว่า รายการระหว่างกันได้กระทำอย่างยุติธรรม ตามราคาตลาดและเป็นไปตามปกติธุรกิจการค้า (Fair and at arms' length) หรือไม่	บริษัทควรเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีว่า รายการระหว่างกันได้กระทำอย่างยุติธรรม ตามราคาตลาดและเป็นไปตามปกติธุรกิจการค้า (Fair and at arms' length)
7. บริษัทมีโครงสร้างแบบกลุ่มธุรกิจที่มีการทำรายการระหว่างกันในลักษณะที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์มากน้อยเพียงใด	พิจารณาจากโครงสร้างการถือหุ้นและระดับของการทำรายการระหว่างกันภายในกลุ่มธุรกิจว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากรายได้และรายจ่ายของบริษัทว่ามาจากการทำธุรกิจในกลุ่มมากน้อยเพียงใด โดยเทียบกับรายได้รวมและรายจ่ายรวม ทั้งนี้จะพิจารณาระดับของการทำรายการ ไม่ว่าจะเป็นรายได้หรือรายจ่าย ซึ่งต้องน้อยกว่าร้อยละ 25 ทั้งนี้ยกเว้นกรณีที่เป็นการทำรายการตามปกติธุรกิจและกรณีที่เป็นการทำธุรกรรมกับบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมที่ไม่มีผู้เกี่ยวโยงที่ถือหุ้นเกิน 10%
8. บริษัทได้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองโดยการส่งหนังสือมอบฉันทะไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุมหรือไม่	บริษัทควรจะอำนวยความสะดวกให้กับผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นด้วยตนเอง โดยการส่งหนังสือมอบฉันทะ โดยเฉพาะแบบ ข. ไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม
9. ในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น ได้มีการระบุถึงเอกสาร/หลักฐานที่ใช้ในการมอบฉันทะไว้อย่างชัดเจนหรือไม่	บริษัทควรระบุถึงเอกสาร/หลักฐานรวมทั้งคำแนะนำขั้นตอนในการมอบฉันทะให้ผู้ถือหุ้นทราบในหนังสือนัดประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถจัดเตรียมได้อย่างถูกต้องและไม่เกิดปัญหาในการเข้าร่วมประชุมของผู้รับมอบฉันทะ
10. บริษัทมีการกำหนดเงื่อนไขซึ่งทำให้ยากต่อการมอบฉันทะของผู้ถือหุ้นหรือไม่	บริษัทไม่ควรกำหนดกฎเกณฑ์โดยจงใจให้เกิดความยุ่งยากโดยไม่จำเป็นแก่ผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุมแทน เช่น การกำหนดให้ต้องมีการรับรองเอกสารโดยหน่วยงานทางการ ฯลฯ
11. บริษัทจัดส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าก่อนการประชุมเป็นเวลากี่วัน	บริษัทควรจัดส่งหนังสือนัดประชุมให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าทางไปรษณีย์อย่างน้อย 21 วันก่อนวันประชุม

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
12. บริษัทได้นำเสนอหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นฉบับสมบูรณ์บนเว็บไซต์ของบริษัทล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วันหรือไม่	บริษัทควรใช้เว็บไซต์เป็นช่องทางในการประกาศให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงรายละเอียดของหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งควรจะนำเสนอไว้บนเว็บไซต์บริษัทล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วันก่อนวันประชุม
13. บริษัทได้กำหนดวิธีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการโดยการลงคะแนนเสียงแบบสะสม (Cumulative Voting) หรือไม่ (Bonus)	การลงคะแนนเสียงแบบสะสมเป็นวิธีการลงคะแนนเสียงที่ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเลือกที่จะลงคะแนนเสียงทั้งหมดที่ตนมีอยู่ให้กับกรรมการคนใดคนหนึ่งที่ตนต้องการเลือกเป็นกรรมการหรือจะแบ่งคะแนนเพื่อเลือกตั้งกรรมการหลายคนก็ได้ จึงถือเป็นวิธีการที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถมีสิทธิมีเสียงในการเลือกตั้งผู้ที่ตนต้องการให้เป็นกรรมการได้อย่างแท้จริง ดังนั้น หากบริษัทมีการใช้วิธีลงคะแนนเสียงแบบสะสมในการเลือกตั้งกรรมการก็ถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดียิ่งขึ้น
14. บริษัทมีการส่งหนังสือนัดประชุมและเอกสารประกอบการประชุมเป็นภาษาอังกฤษให้กับผู้ถือหุ้นต่างชาติหรือไม่ (Bonus)	ผู้ถือหุ้นทุกรายควรมีสิทธิเท่าเทียมกันในการใช้สิทธิของตนในฐานะผู้ถือหุ้น ดังนั้น บริษัทควรอำนวยความสะดวกให้กับผู้ถือหุ้นโดยการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุมเป็นภาษาอังกฤษเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นต่างชาติ
15. บริษัทมีรายการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทย่อยของบริษัทหรือไม่อย่างไร (Penalty)	บริษัทไม่ควรมีรายการระหว่างกันในลักษณะที่เป็นการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน เช่น การให้กู้ยืมเงิน การค้ำประกันสินเชื่อแก่บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทย่อยของตนเอง ยกเว้นในกรณีที่เป็นการให้กู้ยืมหรือค้ำประกันเงินกู้ตามสัดส่วนการถือหุ้นที่เป็นไปตามสัญญาร่วมทุน
16. ในปีที่ผ่านมา เคยเกิดกรณีที่กรรมการ/ผู้บริหารของบริษัทมีการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายในหรือไม่ (Penalty)	บริษัทควรป้องกันไม่ให้เกิดกรณีการซื้อขายหุ้นโดยใช้ข้อมูลภายในโดยกรรมการและผู้บริหารของบริษัท
17. ในปีที่ผ่านมา บริษัทมีกรณีฝ่าฝืน/ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การทำรายการระหว่างกันหรือไม่อย่างไร (Penalty)	บริษัทควรระมัดระวังไม่ให้มีการทำรายการที่เกี่ยวโยงกันโดยฝ่าฝืน/ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ/ก.ล.ต.

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
18. ในปีที่ผ่านมา บริษัทมีกรณีฝ่าฝืน/ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การซื้อขายสินทรัพย์หรือไม่อย่างไร (Penalty)	บริษัทควรระมัดระวังไม่ให้มีการซื้อขายสินทรัพย์ในลักษณะที่เป็นการฝ่าฝืน/ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ /ก.ล.ต.
19. บริษัทได้กำหนดนโยบายให้กรรมการและผู้บริหารระดับสูงแจ้งต่อคณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายเกี่ยวกับการซื้อขายหุ้นของบริษัทตนเองอย่างน้อย 1 วันล่วงหน้าก่อนทำการซื้อขายหรือไม่ (Bonus)	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หมวดที่ 3 การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการกำกับดูกิจการที่ดีในหมวดนี้ ให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท ไม่ว่าจะเป็นสิทธิที่กำหนดโดยกฎหมายหรือโดยข้อตกลงที่ทำร่วมกัน โดยตระหนักว่าความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสียเป็นปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมให้บริษัทสามารถเจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น หลักเกณฑ์ในหมวดนี้จึงประกอบด้วย

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
1. บริษัทได้จัดทำรายงานความรับผิดชอบทางสังคมหรือไม่	บริษัทควรจัดทำรายงานความรับผิดชอบทางสังคม โดยอาจรายงานไว้เป็นส่วนหนึ่งในรายงานประจำปี แต่หากสามารถจัดทำเป็นรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืนตามกรอบของ Global Reporting Initiative (GRI) แยกต่างหากหรือจัดทำเป็นรายงานไว้ตามกรอบของ GRI โดยเป็นส่วนหนึ่งของรายงานประจำปี ก็จะเป็นการดียิ่งขึ้น
2. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัย และสุขอนามัยในสถานที่ทำงาน รวมถึงเปิดเผยสถิติการเกิดอุบัติเหตุหรือ อัตราการหยุดงานหรืออัตราการเจ็บป่วยจากการทำงานหรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรจะมีนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการดูแลเรื่องความปลอดภัย และสุขอนามัย และเปิดเผยถึงการปฏิบัติ รวมถึงเปิดเผยสถิติการเกิดอุบัติเหตุหรือ อัตราการหยุดงานหรืออัตราการเจ็บป่วยจากการทำงานไว้ให้เป็นที่ทราบ
3. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่พนักงานหรือไม่ อย่างไร	คณะกรรมการควรจะมีนโยบายที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการดูแลเรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการของพนักงาน และเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ทราบ
4. คณะกรรมการได้จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานหรือไม่	การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานเป็นการแสดงถึงการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของบริษัทในการดูแลพนักงานในระยะยาว
5. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ศักยภาพของพนักงาน และเปิดเผยตัวเลขจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยของการฝึกอบรมของพนักงานต่อปีหรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรของบริษัท พร้อมทั้งเปิดเผยถึงแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในเรื่องนี้ และเปิดเผยตัวเลขจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยของการฝึกอบรมของพนักงานต่อปีไว้ให้ชัดเจน

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
6. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายที่จะไม่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่	คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายที่จะไม่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ทราบ
7. คณะกรรมการได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับลูกค้าไว้หรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อลูกค้าไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ทราบ
8. คณะกรรมการได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับคู่แข่งไว้หรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อคู่แข่งไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ทราบ
9. คณะกรรมการได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับคู่ค้า โดยเฉพาะเรื่องการคัดเลือกคู่ค้าไว้หรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อคู่ค้า โดยเฉพาะเรื่องการคัดเลือกคู่ค้าไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ทราบ
10. คณะกรรมการได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเจ้าหนี้ โดยเฉพาะเรื่องเงื่อนไขค้ำประกัน การบริหารเงินทุน และกรณีที่เกิดการผิดนัดชำระหนี้ ไว้หรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ โดยเฉพาะเรื่องเงื่อนไขค้ำประกัน การบริหารเงินทุน และกรณีที่เกิดการผิดนัดชำระหนี้ ไว้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมและเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ทราบ
11. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไม่ล่วงละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาหรือลิขสิทธิ์หรือไม่	คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการไม่ล่วงละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาหรือลิขสิทธิ์
12. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชั่นและห้ามจ่ายสินบนเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจของบริษัทหรือไม่	คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตและห้ามจ่ายสินบนเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจของบริษัท
13. บริษัทมีกระบวนการในการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชันหรือไม่	
14. บริษัทได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลและควบคุมดูแลเพื่อป้องกันและติดตามความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชันหรือไม่	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
15. บริษัทได้กำหนดแนวทางในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันหรือไม่	
16. บริษัทได้จัดให้มีการฝึกอบรมแก่พนักงานเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและแนวปฏิบัติในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันของบริษัทหรือไม่	
17. คณะกรรมการได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสังคมไว้หรือไม่อย่างไร	
18. คณะกรรมการได้จัดกิจกรรมหรือเข้าไปมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนหรือไม่ อย่างไร	คณะกรรมการควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมหรือเข้าไปมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน โดยกำหนดเป็นนโยบายและเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ทราบ
19. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจภายใต้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมหรือไม่	คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายในเรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และมีแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เช่น การดำเนินการตามมาตรฐาน ISO14000, 14001 หรือมีมาตรการ/วิธีปฏิบัติภายในองค์กรที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม
20. คณะกรรมการส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร	คณะกรรมการส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป็นนโยบายและเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ทราบ
21. คณะกรรมการมีการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานในเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือไม่	คณะกรรมการควรส่งเสริมให้มีการให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานในเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดเป็นนโยบายและเปิดเผยถึงการปฏิบัติไว้ให้เป็นที่ทราบ
22. คณะกรรมการได้จัดให้มีช่องทางที่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถติดต่อ/ร้องเรียนในเรื่องที่อาจเป็นปัญหากับคณะกรรมการได้โดยตรงไว้ หรือไม่	คณะกรรมการควรจะจัดให้มีช่องทางและขั้นตอนที่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถรายงานหรือร้องเรียนในเรื่องที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทต่อคณะกรรมการ โดยอาจมอบหมายให้กรรมการอิสระหรือคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้รับรายงานหรือเรื่องร้องเรียนเหล่านั้น และทำการสอบสวนและรายงานต่อคณะกรรมการ

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
23. บริษัทได้จัดให้มีกระบวนการในการจัดการกับเรื่องที่พนักงานร้องเรียนว่าอาจเป็นการกระทำผิดหรือไม่	บริษัทควรจัดให้มีกระบวนการในการจัดการกับเรื่องที่พนักงานร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อาจเป็นการกระทำผิดและเปิดเผยรายละเอียดของกระบวนการไว้ให้เป็นที่ทราบ
24. บริษัทได้กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการปกป้องพนักงานหรือผู้แจ้งเบาะแสในการกระทำผิดหรือไม่	บริษัทควรกำหนดและเปิดเผยนโยบายหรือแนวทางในการปกป้องพนักงานหรือผู้แจ้งเบาะแสในการกระทำผิด
25. บริษัทได้จัดให้มีช่องทางสำหรับผู้มีส่วนได้เสียในการแจ้งหรือร้องเรียนกรณีที่ถูกละเมิดสิทธิ พร้อมให้ข้อมูลในการติดต่ออย่างชัดเจนหรือไม่	บริษัทควรจัดให้มีช่องทางสำหรับผู้มีส่วนได้เสียในการแจ้งหรือร้องเรียนกรณีที่ถูกละเมิดสิทธิ พร้อมให้ข้อมูลในการติดต่ออย่างชัดเจน
26. บริษัทมีนโยบายค่าตอบแทนพนักงานที่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว หรือไม่	บริษัทควรกำหนดนโยบายค่าตอบแทนพนักงานที่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งใน**ระยะสั้น** เช่น ความสามารถในการทำกำไรในแต่ละปี และ**ในระยะยาว** เช่น การเสนอขายหลักทรัพย์ต่อพนักงาน (ESOP), โครงการสะสมหุ้นสำหรับพนักงาน (EJIP) และ การวัดผลการปฏิบัติงานตาม Balanced Scorecard เป็นต้น
27. มีกรณีที่บริษัทฝ่าฝืนกฎหมายด้านแรงงาน การจ้างงาน ผู้บริโภค การแข่งขันทางการค้า สิ่งแวดล้อมหรือไม่ (Penalty)	
28. บริษัทถูกดำเนินการโดยหน่วยงานกำกับดูแลเนื่องจากไม่ได้ประกาศข้อมูลจากเหตุการณ์สำคัญภายในระยะเวลาที่ทางการกำหนด (Penalty)	
29. บริษัทได้จัดทำรายงานแบบบูรณาการ (Integrated Report) หรือไม่ (Bonus)	บริษัทมีการจัดทำรายงานแบบบูรณาการตาม Integrated Report framework และได้รับการรับรองจาก IIRC (International Integrated Reporting Council)

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหมวดนี้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับบริษัทอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา ทั้งนี้ ข้อมูลที่สำคัญได้แก่ สถานการณ์ทางการเงิน ผลการดำเนินงาน โครงสร้างการถือหุ้น และการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ดังนั้น หลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในหมวดนี้จึงประกอบด้วย

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
บริษัทมีการเปิดเผยโครงสร้างผู้ถือหุ้นอย่างโปร่งใสหรือไม่อย่างไร	บริษัทควรมีการเปิดเผยข้อมูลในลักษณะที่จะแสดงให้เห็นถึงผู้มีอำนาจควบคุมที่แท้จริงของบริษัท
1. มีการแจกแจงโครงสร้างผู้ถือหุ้นหรือไม่	บริษัทควรเปิดเผยโครงสร้างผู้ถือหุ้นโดยแจกแจงโครงสร้างที่แสดงถึงผู้ถือหุ้นรายใหญ่และสัดส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยไว้อย่างครบถ้วนชัดเจน
2. โครงสร้างผู้ถือหุ้นที่เปิดเผยแสดงให้เห็นถึงผู้ถือหุ้นที่แท้จริงของบริษัทได้อย่างชัดเจนหรือไม่	โครงสร้างผู้ถือหุ้นที่เปิดเผย ควรเป็นข้อมูลล่าสุดที่แสดงให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถทราบถึงผู้ถือหุ้นที่แท้จริง (Beneficial Owner) ของบริษัทได้อย่างชัดเจน ซึ่งไม่ควรมี Nominee ถือหุ้นอยู่เลย หรือมี Nominee ถือหุ้นอยู่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5%
3. มีการเปิดเผยข้อมูลการถือหุ้นของกรรมการทั้งทางตรงและทางอ้อมไว้หรือไม่	บริษัทควรเปิดเผยการถือหุ้นของกรรมการทั้งทางตรง คือ การถือหุ้นของกรรมการ และทางอ้อม เช่น การถือหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ ไว้ในรายงานประจำปี
4. มีการเปิดเผยข้อมูลการถือหุ้นของผู้บริหารทั้งทางตรงและทางอ้อมไว้หรือไม่	บริษัทควรเปิดเผยการถือหุ้นของผู้บริหารทั้งทางตรง คือ การถือหุ้นของผู้บริหาร และทางอ้อม เช่น การถือหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้บริหาร ไว้ในรายงานประจำปี

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
พิจารณา**คุณภาพของรายงานประจำปี**ในหัวข้อต่อไปนี้ (**ข้อ 5 – 21**)	ข้อมูลที่เปิดเผยในรายงานประจำปีของบริษัทควรมีความครบถ้วน ชัดเจน และเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ถือหุ้นในการพิจารณาตัดสินใจ
5. บริษัทได้เปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีว่าได้มีการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือไม่ อย่างไร ในกรณีที่ยังไม่ได้ปฏิบัตินั้นเป็นเพราะเหตุผลใด	บริษัทควรเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีว่า ได้มีการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือไม่ อย่างไร ในกรณีที่ยังไม่ได้ปฏิบัตินั้น เป็นเพราะเหตุผลอะไร
6. วัตถุประสงค์/เป้าหมายระยะยาวของบริษัท (Corporate Objective/Long Term Goal)	บริษัทมีการเปิดเผยวัตถุประสงค์/เป้าหมายระยะยาว (มากกว่า 3 ปีขึ้นไป) ของบริษัท ไว้ในรายงานประจำปี
7. ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน	ควรเป็นการอธิบายเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ รวมทั้งปัจจัยที่เป็นสาเหตุหรือมีผลต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของบริษัท
8. ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของบริษัทที่ไม่ใช่การเงิน	ตัวอย่างเช่น ส่วนแบ่งทางการตลาด ระดับความพึงพอใจของลูกค้า(ที่ระบุเป็นร้อยละ อย่างชัดเจน) เป็นต้น
9. ลักษณะการประกอบธุรกิจและภาวะการแข่งขัน	ควรเปิดเผยข้อมูลในลักษณะที่จะทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจถึงธุรกิจของบริษัทได้อย่างชัดเจน และมีการวิเคราะห์ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขันในธุรกิจที่บริษัทดำเนินการอยู่ รวมทั้งสถานภาพและศักยภาพในการแข่งขันของบริษัท
10. โครงสร้างกลุ่มธุรกิจ (ถ้ามี)	ควรเปิดเผยข้อมูลโครงสร้างกลุ่มธุรกิจ โดยระบุถึงสัดส่วนของการถือหุ้นอย่างชัดเจน
11. ความเสี่ยงหลัก (Key Risks) ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท	แสดงถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงหลักของการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยกล่าวถึงลักษณะความเสี่ยง สาเหตุและผลกระทบ รวมทั้งแนวทางในการป้องกันหรือลดความเสี่ยง
12. นโยบายการจ่ายเงินปันผล	
13. นโยบายการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing)	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
14. ประวัติของคณะกรรมการ	โดยมีการ ระบุ 1. ชื่อ-สกุล 2. อายุ 3. ตำแหน่ง 4. ประวัติการศึกษา 5.ประสบการณ์ 6. สัดส่วนการถือหุ้น 7. การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่น โดยต้องแยกเป็นหัวข้อของ**บริษัทจดทะเบียน** และ**บริษัทอื่น** ๆ ไว้อย่างชัดเจน 8. วัน เดือน ปีที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทในครั้งแรก
15. การระบุว่ากรรมการรายใดเป็นกรรมการอิสระ	ในรายชื่อกรรมการควรระบุให้ชัดเจนว่ากรรมการรายใดเป็นกรรมการอิสระของบริษัท
16. การเปิดเผยหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ	ควรเปิดเผยหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ โดยแจกแจงรายละเอียดประเภทของค่าตอบแทนที่กรรมการแต่ละตำแหน่งได้รับและจำนวนเงินที่ได้รับ
17. นโยบายและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง	ควรเปิดเผยนโยบายและรูปแบบของค่าตอบแทนที่ให้กับผู้บริหารระดับสูงอย่างชัดเจน
18. การเปิดเผยค่าตอบแทนกรรมการเป็นรายบุคคล	บริษัทควรจะเปิดเผยจำนวนเงินและประเภทของค่าตอบแทนที่กรรมการแต่ละคนได้รับเป็นรายบุคคล
19. การเปิดเผยข้อมูลจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ	
20. การเปิดเผยข้อมูลการเข้าร่วมประชุมของกรรมการแต่ละคน	ในการเปิดเผยรายชื่อกรรมการควรระบุถึงจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละคนเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการและอนุกรรมการชุดต่างๆในปีที่ผ่านมา
21. การเปิดเผยข้อมูลการเข้ารับการพัฒนาและฝึกอบรมของกรรมการแต่ละคนในปีที่ผ่านมา	บริษัทควรจัดให้กรรมการทุกคนเข้าเข้ารับการพัฒนาและฝึกอบรมทุกปีเพื่อพัฒนาความรู้ในการทำหน้าที่กรรมการและเปิดเผยข้อมูลไว้ในรายงานประจำปี
22. บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการระหว่างกันไว้อย่างครบถ้วนหรือไม่	กรณีที่มีการทำรายการระหว่างกัน ควรเปิดเผยรายละเอียด โดยระบุ 1.ชื่อของบุคคลที่มีการทำรายการระหว่างกัน 2.ความสัมพันธ์ ลักษณะของรายการ 3.เงื่อนไข/นโยบายราคา และ 4.มูลค่าของรายการ

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
23. บริษัทมีการกำหนดนโยบายให้กรรมการต้องเปิดเผย/รายงานการซื้อ-ขายหุ้น / ถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทให้ทราบทุกครั้ง	บริษัทควรกำหนดเป็นนโยบายให้กรรมการของบริษัทต้องรายงานการซื้อ-ขายหุ้น/ถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทให้**ที่ประชุมคณะกรรมการทราบ**
24. บริษัทเปิดเผยการเปลี่ยนแปลงการถือครองหุ้นบริษัทของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงโดยแสดงจำนวนหุ้นที่ถือ ณ ต้นปี สิ้นปี และที่มีการซื้อขายระหว่างปีไว้ในรายงานประจำปี หรือไม่	
25. บริษัทมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการหรือไม่	
26. บริษัทกำหนดและเปิดเผยไว้ถึงนโยบายที่ว่าการทำรายการระหว่างกันที่สำคัญต้องได้รับการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการหรือไม่	
27. บริษัทได้ว่าจ้างผู้สอบบัญชีที่มีความเป็นอิสระ และมีความน่าเชื่อถือหรือไม่	บริษัทควรว่าจ้างผู้สอบบัญชีที่มีความเป็นอิสระและมีคุณสมบัติที่ได้รับการยอมรับเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท โดยผู้สอบบัญชีดังกล่าวต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต.
28. บริษัทเปิดเผยค่าสอบบัญชีที่จ่ายให้กับผู้สอบบัญชีหรือบริษัทสอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปีหรือไม่	
29. บริษัทเปิดเผยค่าบริการอื่นๆ ที่จ่ายให้กับผู้สอบบัญชีหรือบริษัทสอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปีหรือไม่	
30. งบการเงินของบริษัทได้รับการรับรองโดยมีเงื่อนไขจากผู้สอบบัญชีหรือไม่	การถูกรับรองงบการเงินโดยมีเงื่อนไข อาจจะทำให้เกิดความไม่มั่นใจในความโปร่งใสของบริษัท ดังนั้น งบการเงินของบริษัทควรได้รับการรับรองโดยไม่มีเงื่อนไขจากผู้สอบบัญชีของบริษัท
31. บริษัทได้เผยแพร่รายงานประจำปีภายใน 120 วัน นับตั้งแต่สิ้นสุดรอบปีบัญชีหรือไม่	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
บริษัทได้จัดให้มีการสื่อสารข้อมูลของบริษัทผ่านช่องทางที่หลากหลายดังต่อไปนี้หรือไม่	เพื่อให้ผู้ถือหุ้น/ผู้ลงทุนสามารถเข้าถึงข้อมูลของบริษัทได้อย่างสะดวก ทั่วถึง และเท่าเทียมกัน บริษัทควรจัดให้มีช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลไว้หลายๆช่องทาง
32. รายงานประจำปี	
33. รายงานผลการดำเนินงานรายไตรมาส	
34. เว็บไซต์ของบริษัท	
35. การพบปะกับนักวิเคราะห์	
36. การแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน/การจัดทำจดหมายข่าวที่นำเสนอถึงฐานะทางการเงินของบริษัท	
37. ในปีที่ผ่านมาบริษัทมีประวัติการส่งรายงานทางการเงินทั้งรายไตรมาสและรายปีล่าช้าหรือไม่	
บริษัทมี **เว็บไซต์** ที่นำเสนอข้อมูลที่ทันเหตุการณ์เกี่ยวกับบริษัทในเรื่องเหล่านี้หรือไม่ **(ข้อ 38-50)**	การเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตถือเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพและมีต้นทุนต่ำ และสามารถเข้าถึงได้ง่ายในปัจจุบัน บริษัทจึงควรใช้เว็บไซต์ของบริษัทเป็นช่องทางในการสื่อสารข้อมูลกับผู้ถือหุ้น/ผู้ลงทุนนอกเหนือจากการใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาด
38. ลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัท	
39. งบการเงินของบริษัท	ควรเปิดเผยทั้ง งบปีปัจจุบัน และย้อนหลังไปอย่างน้อย 1 ปี
40. เอกสารข่าว (Press Release) ของบริษัท	
41. โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท	
42. โครงสร้างองค์กร	
43. โครงสร้างกลุ่มธุรกิจ (ถ้ามี)	ควรเปิดเผยข้อมูลโครงสร้างกลุ่มธุรกิจบนเว็บไซต์ของบริษัท โดยระบุถึงสัดส่วนของการถือหุ้นอย่างชัดเจน
44. ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการและผู้บริหาร	
45. ข้อมูลด้านนักลงทุนสัมพันธ์	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
46. ข้อบังคับบริษัท	
47. รายงานประจำปีที่สามารถดาวน์โหลดได้	
48. หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นที่สามารถดาวน์โหลดได้	
49. รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นที่สามารถดาวน์โหลดได้	
50. จัดทำเว็บไซต์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	
51. บริษัทมีการจัดตั้งหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์หรือระบุบุคคลและช่องทางที่นักลงทุนสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทได้โดยสะดวกหรือไม่	บริษัทควรจะจัดตั้งหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์หรือมอบหมายให้มีบุคคลที่ทำหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ **โดยเฉพาะ** ที่ผู้ลงทุนสามารถติดต่อได้โดยสะดวก โดยแจ้งให้ทราบถึงช่องทางที่จะติดต่อไว้ในช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลของบริษัท เช่น รายงานประจำปี เว็บไซต์บริษัท ฯลฯ
52. ในปีที่ผ่านมา บริษัทมีประวัติการถูกสั่งให้แก้ไขงบการเงินโดยสำนักงาน ก.ล.ต.หรือไม่อย่างไร (Penalty)	
53. บริษัทได้เปิดเผยรายละเอียดค่าตอบแทนของ CEO หรือไม่ **(Bonus)**	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

หลักการในข้อนี้ให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในการชี้แนะทิศทางการดำเนินงานของบริษัท การติดตามดูแลการทำงานของฝ่ายจัดการ และการแสดงความรับผิดชอบตามหน้าที่ (Accountability) ของคณะกรรมการที่มีต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น หลักเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาในหมวดนี้จึงประกอบด้วย

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
1. คณะกรรมการมีการจัดทำนโยบายกำกับดูแลกิจการเป็นของตนเองหรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายกำกับดูแลกิจการซึ่งแสดงถึงแนวทางในการกำกับดูแลกิจการและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท โดยคณะกรรมการเป็นผู้ริเริ่ม มีส่วนร่วมในการจัดทำ และอนุมัตินโยบายดังกล่าว
2. คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีนโยบายจริยธรรมธุรกิจและ/หรือคู่มือจรรยาบรรณสำหรับกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทและเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีหรือเว็บไซต์ของบริษัทหรือไม่	คณะกรรมการควรจัดทำนโยบายด้านจริยธรรมธุรกิจและ/หรือคู่มือจรรยาบรรณสำหรับกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานและเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีหรือเว็บไซต์ของบริษัท
3. บริษัทได้กำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานปฏิบัติตามจริยธรรมธุรกิจและ/หรือคู่มือจรรยาบรรณสำหรับกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทหรือไม่	
4. บริษัทได้กำหนดและเปิดเผยแนวทางการส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติตามจริยธรรมธุรกิจและ/หรือคู่มือจรรยาบรรณ รวมถึงติดตามการปฏิบัติดังกล่าวหรือไม่	
5. คณะกรรมการมีการกำหนดวิสัยทัศน์/ภารกิจของบริษัทไว้หรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัทเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานมีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกัน

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
6. คณะกรรมการได้พิจารณาทบทวนวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ของบริษัทในรอบปีบัญชีที่ผ่านมาหรือไม่	
7. คณะกรรมการได้ติดตามดูแลให้มีการนำกลยุทธ์ของบริษัทไปปฏิบัติหรือไม่	คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้มีการนำกลยุทธ์ของบริษัทไปปฏิบัติ และเปิดเผยไว้ในรายงานของคณะกรรมการในรายงานประจำปี
8. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายจำกัดจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่กรรมการแต่ละคนจะดำรงตำแหน่งกรรมการได้ไม่เกิน 5 แห่ง ไว้ในนโยบายกำกับดูแลกิจการของบริษัทหรือไม่	การดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทในจำนวนที่มากเกินไป อาจมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทควรพิจารณากำหนดจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่งทั้งหมดไม่เกิน 5 แห่ง โดยไม่มีข้อยกเว้น หรือหากสามารถกำหนดไว้ไม่เกิน 3 แห่งได้ก็จะเป็นการดียิ่งขึ้น
9. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายจำกัดจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่กรรมการแต่ละคนจะดำรงตำแหน่งกรรมการได้ไม่เกิน 3 แห่ง ไว้ในนโยบายกำกับดูแลกิจการของบริษัทหรือไม่ (Bonus)	
10. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของกรรมการผู้จัดการหรือไม่	
11. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายจำกัดจำนวนปีในการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระไว้ไม่เกิน 9 ปี ไว้หรือไม่	คณะกรรมการควรระบุวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระไว้อย่างชัดเจนในนโยบายกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยควรกำหนดไม่เกิน 9 ปี โดยไม่มีข้อยกเว้น หรือหากสามารถกำหนดไว้ไม่เกิน 6 ปี โดยไม่มีข้อยกเว้น ก็จะเป็นการดียิ่งขึ้น
12. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายจำกัดจำนวนปีในการดำรงตำแหน่งของกรรมการอิสระไว้ไม่เกิน 6 ปี ไว้หรือไม่ (Bonus)	
13. มีกรรมการอิสระในคณะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งกรรมการมาเกิน 9 ปีหรือไม่ (Penalty)	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
14. บริษัทละเลยต่อการเปิดเผยว่า กรรมการคนใดเป็นกรรมการอิสระหรือไม่ (Penalty)	
15. กรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเคยเป็นพนักงานหรือหุ้นส่วนของบริษัทสอบบัญชีภายนอกที่บริษัทใช้บริการอยู่ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาหรือไม่ (Penalty)	
16. ในคณะกรรมการของบริษัท มีกรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 แห่งหรือไม่	
17. ในคณะกรรมการของบริษัท มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารที่ไปดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่นที่อยู่นอกกลุ่มธุรกิจมากกว่า 2 แห่งหรือไม่	
18. ในคณะกรรมการของบริษัท มีกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 1 คน ที่มีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทหรือไม่	
19. ในปีที่ผ่านมา บริษัทมีประวัติการกระทำผิดกฎระเบียบของ ก.ล.ต./ตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการมีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบต่างๆ ดังนั้น คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่าบริษัทไม่มีการกระทำใดที่เป็นการฝ่าฝืนกฎระเบียบของทางการ
20. บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานกำกับการปฏิบัติงานหรือไม่(Compliance Unit) (Bonus)	
21. คณะกรรมการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในขึ้นเป็นหน่วยงานหนึ่งภายในบริษัทหรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรดูแลให้มีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อทำหน้าที่ในบริษัท ทั้งนี้ถ้ามีการจ้างหน่วยงานจากภายนอก **ต้องระบุรายชื่อบุคคลภายในบริษัทที่ทำการดูแลด้วย**

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
22. ในกรณีที่มีการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในหน่วยงานนี้มีสายการรายงานไปยังคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทหรือไม่อย่างไร	เพื่อให้คณะกรรมการสามารถติดตามการดำเนินงานของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทควรจัดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมีสายการรายงานไปยังคณะกรรมการตรวจสอบด้วย
23. บริษัทได้เปิดเผยชื่อของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Head of Internal Audit) หากเป็นการว่าจ้างภายนอก ได้ระบุว่าใช้บริษัทสอบบัญชีใด หรือไม่	
การประเมินคุณภาพ**รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ (ข้อ 24-30)**	คณะกรรมการตรวจสอบควรรายงานการปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญของตนเองว่าได้มีการปฏิบัติในเรื่องใดบ้าง และมีผลการปฏิบัติหรือความเห็นต่อเรื่องที่ได้เข้าไปดูแลอย่างไร
24. การเปิดเผยจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบในรอบปีนั้น	พิจารณาเฉพาะรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบเท่านั้น
25. การประเมินและสอบทานระบบการควบคุมภายใน	พิจารณาเฉพาะรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบเท่านั้น
26. การทำรายการระหว่างกัน	พิจารณาเฉพาะรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบเท่านั้น
27. การพิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี	พิจารณาเฉพาะรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบเท่านั้น
28. การสอบทานรายงานทางการเงิน	พิจารณาเฉพาะรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบเท่านั้น
29. การดูแลด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และนโยบาย	พิจารณาเฉพาะรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบเท่านั้น
30. ข้อสรุป/ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบต่อการดำเนินการในด้านต่าง ๆ โดยรวม	พิจารณาเฉพาะรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบเท่านั้น

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
31. คณะกรรมการได้กำหนดและเปิดเผยถึงนโยบายความหลากหลายในโครงสร้างของคณะกรรมการ (Board Diversity) หรือไม่ เช่น ทางด้านทักษะวิชาชีพ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพศ เป็นต้น	
32. คณะกรรมการได้เปิดเผยหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการใหม่หรือไม่	
33. คณะกรรมการได้เปิดเผยกระบวนการในการแต่งตั้งกรรมการใหม่หรือไม่	
34. ในการสรรหากรรมการ ได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการ ที่ต้องการสรรหา ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทหรือไม่ (Bonus)	ในการสรรหากรรมการ คณะกรรมการควรจัดทำ Board Skill Matrix เพื่อกำหนดคุณสมบัติของกรรมการที่ต้องการสรรหา โดยพิจารณาจากกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท
35. คณะกรรมการได้ใช้บริษัทที่ปรึกษา (Professional Search Firm) หรือฐานข้อมูลกรรมการ (Director Pool) ในการสรรหากรรมการใหม่หรือไม่ (Bonus)	
36. คณะกรรมการได้จัดให้มีการปฐมนิเทศกรรมการใหม่หรือไม่อย่างไร	บริษัทควรจัดเตรียมข้อมูลและการบรรยายเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้กับกรรมการที่เข้ารับตำแหน่งในบริษัทเป็นครั้งแรก
37. คณะกรรมการมีนโยบายส่งเสริมให้กรรมการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่	
38. กรรมการของบริษัทได้เข้าร่วมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่กรรมการหรือไม่อย่างไร	บริษัทควรสนับสนุนให้กรรมการเข้าร่วมในการฝึกอบรมที่จัดขึ้นสำหรับกรรมการให้มากที่สุด (มากกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนกรรมการทั้งคณะ) และเปิดเผยข้อมูล ไว้ในรายงานประจำปี

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
39. คณะกรรมการสนับสนุนกรรมการให้เข้าอบรมหลักสูตรหรือเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องหรือไม่	คณะกรรมการควรสนับสนุนให้กรรมการอย่างน้อย 1 คน เข้าอบรมหลักสูตรหรือเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา และเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี
40. ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการรวมกี่ครั้ง	เพื่อสร้างความมั่นใจว่าคณะกรรมการสามารถติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิผล ควรมีการประชุมคณะกรรมการมากกว่า 6 ครั้งต่อปี
41. ในปีที่ผ่านมากรรมการของบริษัทเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการมากน้อยเพียงใด	กรรมการบริษัทมีหน้าที่เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น โดยเฉลี่ยกรรมการทั้งคณะควรเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของการประชุมคณะกรรมการทั้งหมดในรอบปีที่ผ่านมา
42. บริษัทได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับจำนวนองค์ประชุมขั้นต่ำ ณ ขณะที่คณะกรรมการจะลงมติในที่ประชุมคณะกรรมการว่า ต้องมีกรรมการอยู่ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดหรือไม่	
43. คณะกรรมการมีการกำหนดตารางการประชุมล่วงหน้าทุกปีหรือไม่	คณะกรรมการควรมีการกำหนดตารางการประชุมไว้ล่วงหน้าตลอดทั้งปี และแจ้งให้คณะกรรมการทราบตั้งแต่ต้นปีเพื่อวางแผนเข้าร่วมประชุม
44. กรรมการแต่ละคนมีสัดส่วนของการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ อย่างน้อยร้อยละ 75 ของการประชุมทั้งปี หรือไม่	กรรมการทุกคนควรเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยร้อยละ 75 ของการประชุมทั้งปี
45. คณะกรรมการได้รับเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการล่วงหน้าก่อนวันประชุมคณะกรรมการอย่างน้อย 5 วันทำการหรือไม่	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
46. ในปีที่ผ่านมากรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารได้มีการประชุมระหว่างกันเองหรือไม่อย่างไร	บริษัทมีการจัดประชุมระหว่างกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารในปีที่ผ่านมา และเปิดเผยรายละเอียดจำนวนครั้งการจัดประชุมไว้ในรายงานประจำปี
47. คณะกรรมการได้จัดทำนโยบายบริหารความเสี่ยงหรือไม่	คณะกรรมการควรดำเนินการให้มั่นใจว่าบริษัทมีนโยบายบริหารความเสี่ยง (Risk Management Policy) และมีระบบจัดการที่มีประสิทธิผลครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร
48. คณะกรรมการได้จัดให้มีและเปิดเผยถึงระบบควบคุมภายในและระบบบริหารความเสี่ยงหรือไม่	
49. คณะกรรมการได้พิจารณาระบบควบคุมภายในและระบบบริหารความเสี่ยงของบริษัทและเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีหรือไม่	
50. คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานถึงความคิดเห็นที่มีต่อความเพียงพอของระบบควบคุมภายในและระบบบริหารความเสี่ยงของบริษัทไว้ในรายงานประจำปีหรือไม่ (Bonus)	
51. คณะกรรมการได้เปิดเผยถึงแนวทางในการจัดการกับความเสี่ยงหลัก (Key Risk) ของบริษัทหรือไม่	
52. คณะกรรมการมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความขัดแย้งของผลประโยชน์หรือไม่	
53. คณะกรรมการมีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการไว้ชัดเจนหรือไม่อย่างไร	คณะกรรมการควรเปิดเผยบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ/ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร/กรรมการผู้จัดการ(ผู้บริหารสูงสุด) ที่ชัดเจนไว้ในรายงานประจำปี

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
54. บริษัทได้เปิดเผยถึงเรื่องที่เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการหรือไม่	
55. คณะกรรมการมีการประเมินผลงานประจำปีของทั้งคณะหรือไม่	
56. คณะกรรมการได้เปิดเผยกระบวนการในการประเมินผลงานคณะกรรมการทั้งคณะหรือไม่	
57. คณะกรรมการได้เปิดเผยหลักเกณฑ์การประเมินผลงานคณะกรรมการทั้งคณะหรือไม่	
58. คณะกรรมการได้จัดให้มีการประเมินผลงานเป็นรายบุคคลหรือไม่	
59. คณะกรรมการได้เปิดเผยกระบวนการในการประเมินผลงานกรรมการเป็นรายบุคคลหรือไม่	
60. คณะกรรมการได้เปิดเผยหลักเกณฑ์การประเมินผลงานกรรมการเป็นรายบุคคลหรือไม่	
61. คณะกรรมการได้จัดให้มีการประเมินผลงานของคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุดหรือไม่	
62. คณะกรรมการได้จัดให้มีการประเมินผลงานประจำปีของผู้บริหารสูงสุด (CEO) ขององค์กรหรือไม่	คณะกรรมการควรจัดให้มีการประเมินผลงานผู้บริหารสูงสุดขององค์กรเป็นประจำทุกปีเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดค่าตอบแทนของผู้บริหารสูงสุด
63. คณะกรรมการได้ดูแลให้มีการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดขององค์กรหรือไม่	คณะกรรมการควรกำหนดให้มีการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่ง เพื่อเตรียมพร้อมเมื่อเกิดกรณีที่ผู้บริหารไม่สามารถปฏิบัติงานได้

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
64. คณะกรรมการได้เปิดเผยนโยบายค่าตอบแทนของ CEO ทั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงตามผลการปฏิบัติงานของ CEO หรือไม่	
65. คณะกรรมการได้เปิดเผยโครงสร้างค่าตอบแทนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารหรือไม่	
66. ผู้ถือหุ้น/คณะกรรมการได้อนุมัติค่าตอบแทนของกรรมการบริหาร/ผู้บริหารระดับสูงหรือไม่	
67. คณะกรรมการมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการบริษัทหรือไม่	บริษัทควรมีเลขานุการบริษัทซึ่งทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่คณะกรรมการจะต้องทราบ และดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ทั้งนี้ควรมีการเปิดเผยข้อมูล และบทบาทหน้าที่ของเลขานุการบริษัทด้วย
68. เลขานุการบริษัทจบการศึกษาด้านกฎหมายหรือบัญชีหรือได้ผ่านการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเลขานุการบริษัทหรือไม่	
69. ประธานกรรมการของบริษัทเป็นกรรมการอิสระหรือไม่	
70. ประธานกรรมการและผู้บริหารสูงสุดของบริษัทเป็นคนเดียวกันหรือไม่	ประธานกรรมการและผู้บริหารสูงสุดขององค์กรมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่างกัน จึงควรแยกบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการออกจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ(ผู้บริหารสูงสุด)
71. คณะกรรมการได้กำหนดและเปิดเผยบทบาทหน้าที่ของประธานกรรมการไว้หรือไม่	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ **(ข้อ 72-80)**	คณะกรรมการควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ให้ชัดเจน
72. คณะกรรมการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบหรือไม่	
73. มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบไว้อย่างชัดเจนหรือไม่	
74. มีการเปิดเผยประวัติและคุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบไว้ให้เป็นที่ทราบหรือไม่	
75. สมาชิกของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นกรรมการอิสระทั้งหมดหรือไม่	
76. คณะกรรมการตรวจสอบได้ประชุมอย่างน้อยปีละ 4 ครั้งหรือไม่	
77. มีการเปิดเผยสถิติการเข้าประชุมคณะกรรมการตรวจสอบของกรรมการตรวจสอบแต่ละคนในรายงานประจำปีหรือไม่	
78. คณะกรรมการตรวจสอบมีกรรมการอย่างน้อย 1 คนที่จบการศึกษาด้านบัญชีหรือไม่	
79. คณะกรรมการตรวจสอบมีบทบาทหน้าที่ในการเสนอแต่งตั้งและเสนอเลิกจ้างผู้สอบบัญชีภายนอกหรือไม่	
80. คณะกรรมการตรวจสอบมีบทบาทหน้าที่ในการเสนอแต่งตั้ง โยกย้าย และเลิกจ้างผู้ตรวจสอบภายในหรือไม่	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
การจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน **(ข้อ 81-86)**	คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเพื่อทำหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์และรูปแบบค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง
81. คณะกรรมการมีการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนหรือไม่	
82. มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนไว้อย่างชัดเจนหรือไม่	
83. คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการอิสระเป็นส่วนใหญ่ (มากกว่า 50%) หรือไม่	
84. ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระหรือไม่	
85. คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้จัดประชุมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งหรือไม่	
86. มีการเปิดเผยสถิติการเข้าประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการกำหนดค่าตอบแทนแต่ละคน ในรายงานประจำปีหรือไม่	
การจัดตั้งคณะกรรมการสรรหา **(ข้อ 87-93)**	คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการสรรหาเพื่อทำหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์และสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูง
87. บริษัทมีการจัดตั้งคณะกรรมการสรรหาหรือไม่	
88. มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาไว้อย่างชัดเจนหรือไม่	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
89. คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการอิสระทั้งหมดหรือไม่ (Bonus)	
90. คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการอิสระเป็นส่วนใหญ่ (มากกว่า 50%) หรือไม่	
91. ประธานกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระหรือไม่	
92. คณะกรรมการสรรหาได้จัดประชุมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งหรือไม่	
93. มีการเปิดเผยสถิติการเข้าประชุมคณะกรรมการสรรหาของกรรมการสรรหา แต่ละคนในรายงานประจำปีหรือไม่	
94. คณะกรรมการมีการจัดตั้ง CG Committee (เฉพาะระดับกรรมการ) หรือไม่	
95. คณะกรรมการมีการจัดตั้ง Risk Management Committee หรือไม่	
96. คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 – 12 คน หรือไม่	
97. คณะกรรมการมีกรรมการอิสระที่เป็นผู้หญิงอย่างน้อย 1 คนหรือไม่ (Bonus)	
98. คณะกรรมการบริษัทมีกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารเป็นจำนวนเท่าไร	คณะกรรมการควรประกอบด้วยกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมากกว่า 66%
99. คณะกรรมการบริษัทมีกรรมการที่เป็นกรรมการอิสระเป็นจำนวนเท่าไร	คณะกรรมการควรประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระมากกว่า 50%
100. บริษัทมีการกำหนดนิยามความเป็นอิสระของกรรมการและเปิดเผยไว้ให้เป็นที่ทราบหรือไม่	คณะกรรมการควรกำหนดนิยามความเป็นอิสระที่จะใช้เป็นคุณสมบัติของกรรมการอิสระไว้ให้ชัดเจน โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดโดย ก.ล.ต. เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำและกำหนดเพิ่มเติมให้สอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะของบริษัท และเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved

หลักเกณฑ์	แนวพิจารณา
101.กรรมการอิสระมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทหรือไม่	
102.คณะกรรมการมีการจัดทำรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินเสนอไว้ในรายงานประจำปีหรือไม่	คณะกรรมการควรจัดให้มีรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปี
103.บริษัทจัดให้มีโครงการให้สิทธิแก่ผู้บริหารในการซื้อหลักทรัพย์ของบริษัท โดยมี 1.ระยะเวลาในการใช้สิทธิมากกว่า 3 ปี 2.กำหนดราคาการใช้สิทธิที่สูงกว่าราคาตลาด ณ ช่วงเวลาที่มีการจัดสรรสิทธิ และ 3.ไม่มีการกระจุกตัวเกิน 5 % (Bonus/Penalty)	
104.บริษัทได้เข้าร่วมเป็นแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริตหรือไม่ (Bonus)	
105.คณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด (เฉพาะระดับกรรมการ)ได้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี (Bonus)	
106.ในรอบปีที่ผ่านมา มีกรณีการกระทำผิดด้านการทุจริต (Fraud) หรือกระทำผิดจริยธรรมหรือไม่ (Penalty)	
107.มีกรณีที่กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารลาออกอันเนื่องจากประเด็นเรื่องการกำกับดูแลกิจการของบริษัทหรือไม่ (Penalty)	
108.มีกรณีเกี่ยวกับชื่อเสียงในทางลบของบริษัทอันเนื่องมาจากความล้มเหลวในการทำหน้าที่สอดส่องดูแลของคณะกรรมการหรือไม่ (Penalty)	

© 2020 Thai Institute of Directors Association
All right reserved